RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W	
VOOR	de gemeenteraad
CC	
DATUM	1 november 2023
ONDERWERP	Jaarprogramma 2024 en voortgangsrapportage 2023 (eerste halfjaar) van de Regionale werkorganisatie sociaal domein Midden-Holland

Beste meneer, mevrouw,

Graag bieden we u ter informatie het Jaarprogramma 2024 en de voortgangsrapportage 2023 van het eerste half jaar aan van de Regionale werkorganisatie sociaal domein Midden-Holland.

Bijlagen RIB:
1. Jaarprogramma 2024
2. Voortgangsrapportage 2023 (eerste half jaar)

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,

de secretaris,	de burgemeester,
J. Hennip	P.J. Bouvy-Koene

1212246 / 1217749

Voortgangsrapportage 1e halfjaar 2023

Regionale taken sociaal domein Midden-Holland

Oktober 2023

Gemeente Bodegraven Reeuwijk · Gemeente Gouda · gemeente Krimpenerwaard · Gemeente Waddinxveen · gemeente Zuidplas

Voorwoord

Bij deze bieden we u de halfjaarlijkse voortgangsrapportage op het Jaarprogramma Regionale taken sociaal domein Midden-Holland. Dit jaar, 2023, is het eerste jaar dat er gewerkt wordt met een P&C cyclus voor de regionale taken. Dit is daarmee de allereerste voortgangsrapportage.

Voor het BOSD was het een bewogen eerste helft van 2023. We zagen elkaar vaak elke 2 weken om de materie eigen te maken, de koers in de regio af te stemmen en met elkaar tot goede gedragen besluiten te komen. Daarbij stond de wereld niet stil. Zo vroegen de volgende ontwikkelingen veel van onze aandacht:

- Veel landelijke ontwikkelingen maakten dat we onze koers moesten bijstellen, aanpassen of faseren. Zo leidde de hervormingsagenda tot een extra lobby-traject, en werd de doordecentralisatie beschermd wonen, ondanks alle voorbereidingen, wederom uitgesteld.
- In het BOSD hebben we veel tijd besteed aan de inkoop 2025. Daarbij besloten we de planning bij te stellen van het inkoopproces om de adviesraden een extra mogelijkheid voor advies te geven.
- De regio kwam eind vorig jaar, samen met alle jeugdregio's in de provincie Zuid-Holland, onder interbestuurlijk toezicht voor de Jeugdzorgplus. Dit heeft veel extra werk met zich meegebracht: opstellen van bovenregionale plan, extra collegebesluiten en ook een verplicht regionaal plan hoe om te gaan met de afbouw en het ontwikkelen van alternatieven in de regio. De bovenregionale bestuurlijke en ambtelijke overleggen zijn stevig geïntensiveerd.
- Vanuit het Rijk kwam er een nieuwe taak bij op regionaal niveau voor het Integraal Zorgakkoord (IZA), waar naast de lokale middelen voor IZA-GALA, op regionaal niveau ca. 2 miljoen per jaar aan nieuwe SPUK middelen ter beschikking zijn gekomen.
- Per 1 maart 2023 is de regionale werkorganisatie gerealiseerd: de ambtelijke organisatie die de taken van het jaarprogramma uitvoert. Een werkorganisatie in oprichting vraagt veel van de organisatie en haar medewerkers; het betekent fuseren, veel nieuwe collega's van buiten de organisatie of uit andere gemeenten, komen tot gezamenlijke werkwijzen, en vraagt aanpassing aan de nieuwe positionering ten opzichte van gemeenten en het bestuur. En dat terwijl het werk gewoon doorgaat. Daarbij is de arbeidsmarktkrapte voelbaar geweest.

Kortom: bij aanvang van het jaar wisten we dat we de richting met elkaar hadden bepaald in het jaarprogramma, maar ook dat herprioritering een continue opgave is bij de uitvoering van deze taken. Het blijft immers het sociaal domein, dat stevig in beweging blijft. In de rapportage vindt u dan ook de weergave hoe het BOSD daarmee omgaat, op basis van de vooraf afgestemde speerpunten met de colleges.

Deze voortgangsrapportage is een eerste begin van verantwoording afleggen van het BOSD over de regionale taken aan de colleges. We zien het als onze opgave om deze de komende jaren steeds verder door te ontwikkelen en u zo te kunnen informeren over de uitvoering van de regionale taken in het sociaal domein en de resultaten die daarmee bereikt worden. Nog steeds: Samen scherper aan de wind.

Het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein

Dirk-Jan Knol – Bodegraven-Reeuwijk
Anna van Popering-Kalkman – Gouda
Irma Bultman – Krimpenerwaard
Femke Vleij – Waddinxveen
Frans Klovert – Zuidplas
Daan de Haas – Zuidplas (voorzitter)

Inleiding

Voor u ligt de eerste voortgangsrapportage over het jaarprogramma 2023 voor de regionale taken in het sociaal domein. Het Bestuurlijk overleg sociaal domein (BOSD) voert het jaarprogramma namens de colleges uit en legt conform de samenwerkingsovereenkomst twee keer per jaar verantwoording af aan de colleges. De gemeenteraden ontvangen conform de samenwerkingsovereenkomst zowel het jaarprogramma als de halfjaar en jaarrapportage ter informatie. De ambtelijke uitvoering van het jaarprogramma is sinds 1 maart 2023 in handen van de regionale werkorganisatie sociaal domein (RWO) die in opdracht van het BOSD werkt. De sturing via een jaarprogramma en voortgangsrapportages is nieuw: 2023 is het eerste jaar dat we deze slag naar (meer) integrale sturing op de taken hebben gemaakt.

In deze voortgangsrapportage vindt u per onderdeel van het jaarprogramma de voortgang van de plannen voor 2023. Een terugkoppeling op de resultaten volgt in de jaarrapportage als op het volledige jaar teruggekeken kan worden.
In het jaarprogramma 2023 is opgenomen wat de specifieke speerpunten en acties voor 2023 zijn. Daarnaast bestaat het werk van de regionale werkorganisatie ook uit een aantal reguliere werkzaamheden (zie het kader 'inkijk in').

Inkijk: Reguliere werkzaamheden RWO

Naast de specifieke inspanningen die in dit document zijn genoemd, behoren de volgende werkzaamheden tot het takenpakket van de RWO:

- Onderhouden samenwerking gecontracteerde zorgaanbieders en bewaken zorglandschap.
- Voeren van contractmanagementgesprekken met aanbieders om te sturen op de geboden kwaliteit en kosten.
- Het beoordelen van nieuwe aanbieders, afsluiten van contracten, beheren van de contracten en uitvoering geven aan contractafspraken
- Verzamelen jaarverantwoordingen en prestatieverklaringen van aanbieders en hierover met de lokale gemeenten contact onderhouden ten behoeve van de jaarrekeningen.
- Het verzamelen van data, interpreteren van data over het zorgaanbod, analyse.
- Coördinatie op de zorgadministratie.
- Uitvoering geven aan de jeugdbeschermingstafel
- Uitvoering van toezicht op de jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning
- Accounthouderschap regionale subsidiepartners (o.a. Rivierduinen, Veilig Thuis, Kernkracht, Leger des Heils, Humanitas, Brijder, centrum voor seksueel geweld)
- Accounthouderschap regionale taken passend onderwijs op basis van de ontwikkelagenda Passend onderwijs. Faciliteren regionaal onderwijsoverleg inclusief bestuurlijk Op Overeenstemming Gericht Oveleg (OOGO).
- Het volgen van en acteren op actuele ontwikkelingen op de beleidsterreinen behorend bij de taken van RWO.
- Samenwerking op bovenregionaal niveau: Jeugdbescherming, Gesloten jeugdhulp, BREN en Zorg – en veiligheidshuis.
- Aansluiting op academische werkplaats/ leernetwerk Integraal werken, bovenregionale overleggen en het J42-netwerk[1] van de VNG.

Prioritering voor tweede helft 2023

Voor het tweede half jaar zien we dat er stevige nieuwe opgaven zijn en dat werkzaamheden die vertraagd zijn nu cumuleren. Dit vraagt om herprioritering om tijd te maken voor o.a. de volgende taken:

- De besluitvorming in de gemeenteraden op de inkoop loopt parallel in plaats van volgtijdelijk met de inhoudelijke voorbereidingen voor het inkoopplan. Het inkoopproces vraagt daardoor alle hens aan dek de komende maanden om de zorgcontinuiteit per 2025 op een goede wijze te kunnen borgen.
- In oktober-november moet er een robuustheidsscan van de regio en startfoto van alle inspanningen uit de hervormingsagenda voor de regio (lokaal-regionaal) worden opgeleverd aan het Rijk/ VNG.
- Voor regionaal IZA moet het meerjarig regioplan, begroting en governance worden vastgesteld voor 1-1-24 om de middelen voor de jaren daarna te kunnen ontvangen.
- De centrumtaken gaan over van Gouda naar de regio. Op de centrumtaken is een stevige slag nodig om tot een toekomstbestendige begroting te komen.

[1] J42 is het netwerk van de VNG met alle 42 jeugdzorgregio's.

In het jaarprogramma is vastgesteld dat prioritering binnen het jaarprogramma door het BOSD plaatsvindt op basis van drie speerpunten:
1) Het voorbereidingstraject Inkoop 2025;
2) basis van het zorgaanbod op orde houden;
3) de sturing blijven verbeteren.

Het BOSD heeft daarom op basis van deze tussentijdse voortgangsrapportage besloten om een aantal taken uit het jaarprogramma te laten vervallen voor 2023. Deze zijn rood gekleurd. Een deel daarvan zal in 2024 in het jaarprogramma terugkeren (doorschuiven / faseren in relatie tot de inkoop 2025) en een deel van de opgaven vervalt in de voorgenomen vorm (stoppen). Dit is toegelicht per opgave.

Leeswijzer

De voortgangsrapportage volgt de structuur van het jaarprogramma met de daarin genoemde resultaten en acties.

1. Landelijke ontwikkelingen en prioriteren
2. Kwalitatief zorgaanbod
3. Betaalbaar zorgaanbod
4. Dekkend zorgaanbod
5. Toegankelijk zorgaanbod
6. Beschikbaar zorgaanbod
7. Bestuurlijke en ambtelijke governance
8. Financiën

Per onderdeel is door een stoplichtmethode en toelichting aangegeven wat de stand van zaken is.

- **Groen:** Loopt op schema, kan naar verwachting conform jaarprogramma gerealiseerd worden
- **Oranje:** Heeft vertraging bijv. door capaciteitsproblemen of landelijke ontwikkelingen.
- **Rood:** niet realiseerbaar conform jaarprogramma 2023. Herprioritering noodzakelijk: afvoeren dan wel doorschuiven naar jaarprogramma 2024.

1. Inspelen op ontwikkelingen en prioriteren

Thema	Status	Toelichting
Hervormingsagenda	🟢	Gezamenlijke voorbereiding ALV-VNG en onderzoek Berenschot. Raadsmemo is voor de zomer toegezonden.
Decentralisatie beschermd wonen	🔴	De landelijke doordecentralisatie van de middelen is uitgesteld en inmiddels controversieel verklaard. De voorbereidingen liggen stil.
Prioriteren	🟢	Prioriteren blijkt, zoals verwacht, continu nodig. Het op orde krijgen van de personele bezetting heeft in het eerste half jaar meer aandacht gevraagd dan verwacht. Hierdoor zijn een aantal acties vertraagd (zie hieronder bij de toelichtingen op de acties). Inmiddels zijn veel nieuwe medewerkers aangetrokken, waardoor de RWO op sterkte is. Ondertussen weten we ook dat de inkoop 2025 een groot beslag legt op de regionale organisatie, ook breder dan alleen de gerealiseerde projectorganisatie. Daarnaast is er landelijk een opgave bijgekomen: implementatie van het IZA en GALA akkoord. Zie het kader hieronder voor de regionale acties op dit gebied.

Inkijk: Integraal Zorg Akkoord en Gezond en Actief Leven Akkoord
Naast het GALA, waar lokaal de gemeenten actief mee zijn, bestaat er ook een regionale opgave. Deze regionale opgave verbindt als het ware het IZA en het GALA. Deze regionale opgave moet er onder meer toe leiden dat er vanaf 2025 een preventie-infrastructuur staat in Midden-Holland. Om dit voor elkaar te krijgen is er structureel jaarlijks een apart regionaal budget beschikbaar (IZA-SPUK) van € 1.895.797,-. Om aanspraak te kunnen maken op deze middelen moet de regio Midden-Holland beschikken over een regiobeeld, een regioplan, een begroting en moet helder zijn hoe besluitvorming over samenwerkingsafspraken en verdeling van middelen verloopt.
De colleges hebben besloten deze taak onder te brengen bij de Regionale Werkorganisatie sociaal domein.

Inmiddels is het regiobeeld conform planning opgeleverd. Het regiobeeld geeft inzicht in: 1). Prognoses van en ontwikkelingen in de zorgbehoefte en andere relevante informatie over de bevolking van de regio en 2). De capaciteit en prestaties van zorg, sociaal domein en ondersteuning in de regio. Het regiobeeld is tot stand gekomen door samenwerking tussen o.a. vertegenwoordigers van cliëntenraden, sociale adviesraden, zorg- en welzijnsorganisaties, gemeenten, GGD, ROS, zorgverzekeraar VGZ, samenwerkingsverbanden en bestuurders en wethouders in Midden-Holland.

Uit het regiobeeld komt onder meer naar voren dat Midden-Holland redelijk goed scoort op de gezondheidsindicatoren t.o.v. het landelijke gemiddelde. De grootste uitdaging in de regio vormt momenteel het personeelstekort, dat volgens de prognoses alleen maar stijgt. Dit wordt mede gesterkt door een bevolkingsgroei, waardoor de vraag naar zorg en welzijn nog meer toeneemt.

Het regiobeeld vormt de basis voor het regioplan, waarin de toegankelijkheid van de zorg centraal wordt gezet: hoe kunnen we de komende tien jaar werken aan het voorkomen van zorg en hoe kunnen we aan de zorgbehoefte blijven voldoen tegen de achtergrond van de steeds stijgende personeelstekorten. Het regioplan dient voor het eind van het jaar gereed te zijn en dient ook als voorwaarde voor het aanvragen van de middelen voor 2024 t/m 2026. Bij de vormgeving van deze nieuwe taak wordt zoveel mogelijk ingestoken op het aansluiten bij en vereenvoudigen van de huidige reeds bestaande governance structuren van de betrokken partijen, zodat er een efficiënte en effectieve governance ontstaat. Dit is een uitdagend traject, waar de regio ook op langere termijn de vruchten van gaat plukken.

2. Kwalitatief zorgaanbod

Thema	Status	Toelichting
2.1. Via contractmanagement meer sturen op kwaliteit zorgaanbod *Resultaat: Kwaliteitsindicatoren t.a.v. de zorg bij zorgaanbieders bieden inzicht en worden gemonitord.*		
Sturing op kwaliteit & Vergroten inzicht in geboden kwaliteit zorgaanbieders	🟢	Het onderwerp kwaliteit wordt standaard besproken tijdens de contractmanagementgesprekken met aanbieders. Op het domein dagbesteding en begeleiding is ontdekt dat er nog een inhaalslag te maken is, ook gezien de grote aantallen aanbieders van deze producten. Bij de kadernota's is budget beschikbaar gesteld om in 2e helft 2023 en 1e helft 2024 een project te draaien om de kwaliteit op deze domeinen beter op orde te brengen. De input die we ophalen rondom wat wel en niet werkt bij kwaliteitseisen wordt verwerkt in de inkoop 2025.
2.2 Werken aan het vergroten van de kwaliteit van het zorgaanbod *Resultaat: De gemiddelde trajectprijs per cliënt neemt af door te sturen op het vergroten van de effectiviteit van het zorgaanbod (begeleiding en behandeling).*		
Stimuleren aansluiting JeugdMATCH	🔴	Dit heeft lagere prioriteit gekregen nu het Rijk heeft besloten dat de wettelijke verplichting voor de verwijsindex gaat vervallen. Daardoor wordt het namelijk juridisch niet meer mogelijk een dergelijke uitwisseling te realiseren.
Stimuleren van methodisch werken en inzet van bewezen interventies	🟢	Eind 2022 zijn de nieuwe richtlijnen behandelmethodieken van kracht geworden. In 2023 heeft een uitvraag bij de zorgaanbieders plaatsgevonden om te verklaren dat ze voldoen aan de nieuwe richtlijnen behandelmethodieken. Met deze richtlijnen wordt gestuurd op inzet van kwalitatieve en effectieve jeugdhulp. De partijen die aan hebben gegeven niet te kunnen voldoen aan de richtlijnen hebben zich uitgeschreven voor levering van deze dienst.
Verder ontwikkelen maatschappelijke zorg	🟢	Beschermd wonen: Ondersteuning van het landelijke transitieteam is in gang gezet om de volgende stappen in de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis te kunnen zetten. Bemoeizorg/dakloosheid: er is een inloop gerealiseerd voor zwerfjongeren in eerste helft 2023, samenwerkingsafspraken rondom bemoeizorg zijn in ontwikkeling en er is gewerkt aan het actieplan dakloosheid.
2.3. Opnieuw inrichten van het regionaal toezicht t.a.v. kwaliteit en rechtmatigheid *Resultaat: Regionaal toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid is heringericht n.a.v. het beleidsplan.* <u>Algemene voortgang:</u> Het eerste half jaar heeft in het teken gestaan van zowel bestuurlijk als ambtelijk meer zicht krijgen op toezicht. Er heeft een bestuurlijk werkbezoek plaatsgevonden, toezichthouders hebben een rondje langs de toegangen gedaan om meer bekendheid te realiseren en op beleidsniveau is verkend welke keuzes er nodig zijn. In het voorjaar is besloten om een terugval in formatie te voorkomen door de in 2022 incidenteel beschikbaar gestelde extra financiële middelen structureel door te trekken. Voor 2024 wordt daarnaast een extra incidentele impuls gerealiseerd. Wat opvalt is dat AVG-technische vraagstukken veel aandacht vragen om goed toezicht mogelijk te maken. Prioriteit is dit half jaar gegaan naar het goed faciliteren van de uitvoeringspraktijk. In het kader van AVG blijken daar best hobbels te zijn en is het wennen om met een onafhankelijk toezichthouder te werken. Vanuit de toezichthouders is het separate kader toegelicht wat hun inspanningen in het eerste half jaar waren.		
Opleveren beleidsplan, waarin essentiële keuzes zijn uitgewerkt	🟡	Het beleidsplan is vertraagd. Door meer zicht komt er steeds beter gedragen beeld van de complexiteit van dit onderwerp in zowel beleid als uitvoering. Gesignaleerd is dat een controleplan voor Jeugd (verplicht voor rechtmatigheid toets / materiele controle op jeugd) nog moest worden opgesteld en vastgesteld. Dit is inmiddels gebeurd. Het beleidsplan zelf is wel in ontwikkeling en zal als gereed aan de colleges ter besluitvorming worden aangeboden. Mogelijk wordt dat begin 2024.

Ontwikkelrichting is uitgewerkt en geïmplementeerd	🟡	Zie boven.
Verkenning verbreding jaarverantwoording naar kwaliteit en doelmatigheid	🟢	In overleg met de lokale controllers en financials zal in het 2e half jaar 2023 worden besloten of zal worden aangesloten bij de landelijke ontwikkelingen op dit gebied.
2.4. Stimuleren transformatie, andere vormen van kwalitatieve zorg bieden *Resultaat: Binnen het zorgaanbod in Midden-Holland zijn alternatieven ontwikkeld en/of geïmplementeerd in het kader van ambulantisering en terugdringing van gesloten plaatsingen.*		
Ambulantisering	🟢	In 2023 zijn mooie resultaten geboekt in het kader van de beweging Gewoon Thuis Jeugd. De nieuwe voorziening de Break is gerealiseerd in onze regio (Zuidplas). Dit is, een voorziening waar jongeren een deel van de week kunnen worden opgevangen en zorgt dat volledige opname in een residentiele voorziening in minder gevallen nodig is. Ook het project Mockingbird, eind vorig jaar gestart, met als doel break-downs in pleeggezinnen te voorkomen loopt op schema. De inspanningen rondom PAST, waarmee gezinnen met de meest complexe problematiek ambulant behandeld en begeleid worden, worden later geëvalueerd dit jaar.
Terugdringen gesloten plaatsingen	🟢	De eerste helft van 2023 is rond de JeugdzorgPlus gewerkt aan de diverse opdrachten die wij van VWS hebben gekregen, omdat we als regio's in de provincie Zuid-Holland onder interbestuurlijk toezicht staan. Zo is in Q1 het bovenregionale beleidsplan voor de afbouw JeugdzorgPlus geactualiseerd en vastgesteld. Hierin zijn ambities opgenomen voor de inrichting van het zorglandschap van de JeugdzorgPlus. De twee aanbieders van JeugdzorgPlus in ons landsdeel zijn aan de slag met hun continuïteitsplannen. Hierin worden zij gevraagd uiteen te zetten hoe ze de zorgcontinuïteit gaan waarborgen voor de jeugdigen die jeugdzorgPlus nodig hebben in ons landsdeel, zowel inhoudelijk als financieel. Daarnaast wordt nu gewerkt aan een regionale uitwerking van het bovenregionale beleidsplan. Hierin staat welke stappen wij in onze regio gaan zetten om te komen tot een passend zorglandschap, bestaande uit JeugdzorgPlus en voldoende passende alternatieven. De bovenregionale samenwerking met andere regio's, de Jeugdautoriteit en VWS is een taai en moeizaam proces, maar waarbij we wel goede stappen zetten. De afgelopen jaren is het aantal gesloten plaatsingen in onze regio al fors teruggedrongen. Het gaat nu over circa 15-20 jeugdigen uit de regio Midden-Holland op jaarbasis, die op enig moment in het jaar te maken krijgen met een gesloten plaatsing.

Inkijk: Werkzaamheden toezichthouders Wmo en Jeugdwet

De regio Midden-Holland heeft, voor het toezicht Wmo en Jeugdwet, regionaal toezichthouders aangewezen die onafhankelijk werken en rapporteren aan de colleges. Deze toezichthouders zien toe op de juiste besteding van zorggelden en kwaliteit van ondersteuning.

In het eerste halfjaar van 2023 zijn 37 signalen binnengekomen en verrijkt. Bij vier zorgaanbieders Wmo zijn kwaliteitsonderzoeken verricht. Eén onderzoek leidde tot een verbetertraject omdat de zorgaanbieder niet voldeed aan de vereiste inzet van gekwalificeerd personeel. De andere drie onderzoeken waren monitoringstrajecten. Hierbij ging het om de opvolging van verbeterpunten die waren voortgekomen uit evaluaties van calamiteiten en een geweldsincident. De betreffende aanbieders hebben aangetoond dat zij de verbeterpunten hebben doorgevoerd.

Daarnaast is de verbinding versterkt met de uitvoerende teams binnen de vijf gemeenten door inhoudelijk kennis uit te wisselen over toezicht op rechtmatigheid en kwaliteit. Het Meldpunt Zorgkwaliteit en –fraude is nog eens belicht voor het gericht en laagdrempelig melden van signalen. Ook op landelijk niveau zijn inzichten gedeeld en is

samengewerkt met collega toezichthouders in de vorm van diverse themabijeenkomsten en werkbezoeken. In het tweede kwartaal is een tweede, vaste toezichthouder gestart en is de inhuur afgebouwd.

In de eerste helft van 2023 waren nog niet alle knelpunten opgelost rondom benodigde directe toegang tot gegevens. Wel is gewerkt aan de implementatie van geadviseerde maatregelen naar aanleiding van de Data Protection Impact Assessment (DPIA). Om in de tweede helft van 2023 invulling te kunnen geven aan het toezicht op jeugdhulpaanbieders, is meegewerkt aan de ontwikkeling van het controleplan Jeugd. Tot slot is een bijdrage geleverd aan het project Inkoop 2025 met name voor de toekomstige verscherping van contracteisen.

3. Betaalbaar zorgaanbod

Thema	status	toelichting
3.1 Verdelen van zorggebruik over de zorgaanbieders *Resultaat: Aanbieders met budgetplafond blijven binnen het beschikbaar gestelde budget.*		
Monitoren en sturen op realisatie	●	Via de kwartaalrapportages wordt ieder kwartaal gerapporteerd over de realisatie in de afgelopen maanden. Daarnaast wordt de realisatie op de budgetplafonds iedere maand geanalyseerd en besproken in het overleg van contractmanagers en waar nodig met de aanbieders
Stimuleren van doorstroom	●	Dit onderwerp wordt standaard in de contractmanagementgesprekken met aanbieders besproken.
Voorkomen van terugval	●	De pilot loopt volgens plan en behaalt positieve resultaten: het lukt sneller om casussen af te sluiten vanwege de mogelijkheid die er nog is om contact (max. 6 uur totaal) op te nemen bij vragen of onzekerheden. Dit geeft vertrouwen aan het gezin om zelfstandig door te gaan.
Zorgstapeling aan banden leggen en afbakenen wettelijk kader	●	Per 1 mei 2023 zijn de dienstomschrijvingen contractueel aangescherpt en is er besloten om het extra beschikken van bepaalde diensten in combinatie met vormen van verblijf te verbieden voor nieuwe cliënten in zorg. Uitzonderingen blijven mogelijk, naar het oordeel van de verwijzer. Deze worden bijgehouden en zullen de komende periode worden gemonitord en ook besproken worden met de aanbieders
Terugvorderen bij overschrijding	●	Zorgaanbieders waarbij de declaraties over 2022 de jaarverantwoording en/of budgetplafonds 2022 overschrijden zijn aangeschreven. De insteek is het terugvorderen van alle overschrijdingen over 2022. Tijdens de contractmanagementgesprekken wordt actief aangegeven dat deze lijn ook geldt voor 2023.
Clustering ondersteuningsgelden passend onderwijs en indicaties jeugdhulp/PGB	●	Op basis van cijfermatige analyse is bezien waar gestart kan worden. Een pilot op (V)SO de Startbaan zit in de voorbereidende fase, waarin wordt geïnventariseerd hoeveel ondersteuning er momenteel op deze school wordt geboden en door welke partijen. Ook wordt in deze fase vastgesteld hoeveel zorg er nodig is als deze collectief wordt geleverd. Ondanks deze voortgang heeft het project vertraging opgelopen: de financiële onderbouwing is nog niet overtuigend en doordat het traject lang heeft geduurd, komt het nu in het vaarwater van de inkoop. Daarnaast is prioritering in de hoeveelheid werk noodzakelijk. De pilot wordt derhalve in 2023 niet gestart en doorgeschoven naar 2024 met beoogde start na de zomervakantie 2024.
3.2 Inzetten op data-gedreven werken *Resultaat: Op basis van data periodiek analyseren, sturen en data gedreven keuzes maken.*		
Toewerken naar real-time data	●	Afgelopen periode is geïnvesteerd in het technisch verkennen van de mogelijkheden om te kunnen gaan sturen op basis van realtime data door zowel de lokale gemeenten als de RWO. De verkenning heeft langer geduurd dan verwacht, maar is inmiddels in afrondende fase waarbij het beeld is dat dit goed mogelijk is. De noodzaak is wel duidelijk: afgelopen jaar was het, o.m. door personele wisselingen bij lokale gemeenten niet altijd mogelijk om maandelijks de afgesproken gegevens te ontvangen. Dit is wel cruciaal voor het sturen op het zorglandschap.

Analyseren van data zorggebruik	🟢	Er is ingezet om het werken met data onderdeel van het normale werken te laten worden en hier zijn goede stappen in gezet. Voorbeelden: ieder contractmanagementgesprek heeft een set basisanalyses als input, iedere maand wordt de (verwachte) uitnutting van budgetplafonds geëvalueerd, bij pilots wordt eerder in het proces nagedacht hoe cijfers bij kunnen dragen in de evaluatie en het managementdashboard wordt maandelijks pro-actief geagendeerd, waarbij ook ruimte is om andere opvallendheden te bespreken (je weet niet wat je niet weet).
Doorontwikkelen management en bestuursrapportage	🟢	Rapportages en dashboards zijn in samenspraak ontwikkeld. Nu wordt ingezet op het borgen in de werkwijzen en gesprekken.
3.3 Werken aan partnerschap met zorgaanbieders *Resultaat: De samenwerking met en tussen zorgaanbieders is geïntensiveerd via dialoog en het versterken van wederzijds begrip.*		
Versterken van het collectief sturen op 'kleine' aanbieders	🟢	De insteek is om kleinere zorgaanbieders vaker collectief te spreken, bijvoorbeeld door gezamenlijke bijpraatsessies. Dit is ondertussen toegepast bij de aanbieders van Begeleiding en Dagbesteding. Binnen andere zorgdomeinen zoals Hulp bij Huishouden hebben er ook groepsgewijze gesprekken plaatsgevonden, maar daarbij ging het ook om grote aanbieders.
De fysieke overlegtafels (FO) met zorgaanbieders optimaliseren	🟢	Op de fysieke overlegtafels komen aanbieders en RWO 3x per jaar bij elkaar en kunnen in overleg wijzigingen in het contract doorgevoerd worden. In 2023 zijn deze voor het eerst na corona weer face to face ingepland, om het gevoel van verbondenheid en samenwerking te versterken en elkaar echt te 'zien'. De Fysieke overlegtafels Wmo en Beschermd wonen zijn in samenspraak formeel samengevoegd zodat een efficientere werkwijze ontstaat. Ook is er ook een netwerkborrel gehouden voor de FO Jeugd, en een themabijeenkomst over IZA-Gala voor het FO Wmo. Op verzoek van de aanbieders wordt de agenda eerder gepubliceerd en is het daarmee makkelijk ook van hun kant agendapunten toe te voegen.
3.4 Komen tot betaalbare maatschappelijke zorg *Resultaat: Toekomstbestendige begroting voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen.*		
Opstellen meerjarenbegroting (2023 en verder)	🟡	Dit proces is vertraagd. Afgelopen maanden is door Gouda ingezet op het meer zicht krijgen op de begroting van de centrumtaken, waarbij nav de besluitvorming bij de kadernotitie in maart 2023 ook de Vrouwenopvang wordt betrokken. Zo ontstaat een meer integraal beeld. Er wordt ingezet op een helder bestuurlijk besluit op de toekomstige verantwoordelijkheidsverdeling tussen Gouda en de regio op de centrumtaken. In afwachting daarvan is afgesproken om het jaarprogramma 2024 zonder de centrumtaken op te stellen en in een apart tijdpad aan een aparte begroting/programma voor de centrumtaken te werken.
Uitvoering van het regionaal actieplan Dakloosheid	🟡	Het actieplan dakloosheid is een landelijk plan dat voortbouwt op eerdere plannen. Gouda ontving hiervoor als centrumgemeente in2021 incidenteel extra middelen ontving. Het kent 6 actielijnen en heeft als doel dat er in 2030 geen dakloosheid meer is. Door capaciteitsissues en bovenstaande traject rondom de centrumtaken is dit vertraagd.
Voortgang van realisatie van 81 beschutte woonplekken	🟡	De vastgoed component van beschut wonen leidt tot vertraging t.o.v. de oorspronkelijke planning. Gouda, Krimpenerwaard en Bodegraven-Reeuwijk verwachten in 2024 een aantal beschut wonen plekken te kunnen opleveren en hebben daarmee dan naar verwachting aan de afspraak voldaan. Waddinxveen bevindt zich nog in de oriënterende fase.

Inkijk: digitalisering contractbeheer
De afgelopen jaren werd het contractbeheer uitgevoerd zonder ICT-systeem dat op een efficiënte wijze de uitwisseling en archivering van overeenkomsten en correspondentie met aanbieders ondersteunde. In de eerste helft van 2023 is de invoering van het contractbeheersysteem Mercell geïntroduceerd. Via dit systeem kan de RWO op efficiënte en overzichtelijke wijze met aanbieders corresponderen, kunnen overeenkomsten digitaal worden gearchiveerd en kan zelfs het aanbestedingsproces in 2024 via dit systeem verlopen. De RWO heeft ingezet op het zo goed mogelijk faciliteren en ondersteunen van de aanbieders bij de overstap. Het systeem is nu werkend en de komende periode worden de verdere mogelijkheden verkend, waarbij ook gekeken wordt hoe dit kan bijdragen aan het beperken van administratieve lasten.

4. Dekkend zorgaanbod

Thema	Status	Toelichting
4.1 Inspelen op signalen en knelpunten t.a.v. het zorgaanbod *Resultaat: De behoeften aan aanvullend zorgaanbod zijn bekend en signalen worden opgepakt.*		
Ophalen signalen bij verwijzers over zorgaanbieders en deze verbinden aan het contractmanagement	●	Signalen worden opgehaald via het meldingsformulier en via de uitvoeringstafels waar contractmanagers en medewerkers uit de toegang elkaar ontmoeten.
Knelpunten oppakken t.a.v. de doorstroom/uitstroom gerelateerd aan het zorgaanbod	●	Soms is er te weinig doorstroom of uitstroom in met name zwaardere hulp/zorg. Contractmanagement en beleid trekken samen op om daar waar knelpunten zijn per domein en per aanbieder een goede aanpak voor op te stellen. Concreet is gehandeld op het realiseren van De Break, nieuwe afspraken op de coördinatie van spoedcasussen GGZ en samenwerking op de Expert- en Verblijfstafel.
4.2 Borgen van een duurzaam georganiseerde crisisdienst *Resultaat: Een duurzame, kosteneffectieve en integrale crisisdienst in Midden-Holland.*		
Toewerken naar brede crisisdienst gericht op het borgen van een duurzame oplossing	●	De stappen in dit traject zijn kleiner dan verwacht. Parnassia, CrisisInterventieTeam (CIT) en Jeugdbescherming West hebben samenwerkingsafspraken gemaakt over het gebruik maken van elkaars deskundigheid. Na de zomer wordt met deze partners gesproken over verdere samenwerking. Aandachtspunt voor 2e half jaar is de koppeling tussen dit traject en het inkooptraject.
4.3 Regionaal sturen op en acteren als gevolg van niet-gecontracteerd zorgaanbod *Resultaat: Het gebruik van niet-gecontracteerde zorg wordt gemonitord en is afgenomen, waarbij er inzicht ontstaat in de leemten van het zorgaanbod.*		
Sturen op het terugdringen van niet-gecontracteerd zorgaanbod	●	Er is een beeld opgesteld en gedeeld van het gebruik van niet-gecontracteerd aanbod. Daaruit bleek dat het aantal toeneemt, ook als de aantallen gecorrigeerd worden voor uitzonderingen op grond van het woonplaatsbeginsel. Daarbij is er op ambtelijk en bestuurlijk niveau het gesprek en alertheid toegenomen op de oplopende aantallen uitzonderingen raamcontracten. Het is een taak van de lokale gemeenten om te sturen op het toekennen van niet-gecontracteerd aanbod.

5. Toegankelijk zorgaanbod

Thema	Status	Toelichting
5.1 Transparante toegankelijkheid tot zorgaanbod (0-100) *Resultaat: Overzicht voor verwijzers (cliënten) in Midden Holland met het aanbod (0-100) en de diverse routes (regionaal) om zorg te organiseren indien er lokaal knelpunten ontstaan.* Algemene voortgang: Dit aandachtsgebied was geen speerpunt in het jaarprogramma. Met oog op andere prioriteiten en ontwikkelingen is deze stilgelegd. De ambities staan overeind, maar met oog op de nieuwe inkoop is dit inmiddels logisch dit vorm te geven in het licht van de implementatie van het inkoop 2025-traject, waarbij ambities gefaseerd gerealiseerd worden.		
Overzichtelijke structuur / route bieden voor verwijzers	🔴	Herprioritering ivm gebrek aan capaciteit
Meer samenhang (integratie) creëren tussen diverse bestaande voorzieningen	🔴	Herprioritering ivm gebrek aan capaciteit
Verwerken lokale lessen in de regionale inrichting van samenwerken op casusniveau	🔴	Herprioritering ivm gebrek aan capaciteit
5.2 Terugdringen van wachttijden en wachtlijsten *Resultaat: Het actieplan gericht op het terugdringen van de wachtlijsten wordt samen met de zorgaanbieders uitgevoerd.*		
Inzicht krijgen in en sturen op afname van wachttijd bij zorgaanbieders	🔴	Een actieplan opstellen samen met aanbieders op het terugdringen van wachttijden op basis van een grondig inzicht en analyse is niet realiseerbaar in 2023. Wel zijn er stappen gezet op deze ambities. De huidige aanpak is gericht op het vanuit het reguliere contractmanagement zicht houden op wachttijden, mede in relatie tot de budgetplafonds (in lijn met de motie van de raden om negatieve effecten op budgetplafonds inzichtelijk te maken). Als er knelpunten zichtbaar zijn, wordt gericht extra ruimte geboden aan aanbieders binnen het door het college vastgestelde budgettaire kader. Hiermee houden de gemeenten sturing en overzicht op het zorglandschap. Daar waar – ook los van de budgetplafonds – knelpunten in wachtlijsten ontstaan, o.a. vanwege personeelstekort, wordt bezien wat er mogelijk is samen met de aanbieders om tot oplossingen te komen. Voor inwoners en verwijzers zijn wachttijden op een basisniveau inzichtelijk via de zorgkeuzemodule. Om dit structureel beter én actueler inzichtelijk te krijgen zijn de huidige instrumenten niet geschikt. Er is ingezet op een nieuwe digitale tool (ter vervanging van de zorgkeuzemodule) waar wachttijden beter en actueler inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Implementatie is gereed Q4 2023.
5.3 Inzetten op efficiënte ketensamenwerking gericht op toegankelijkheid van zorg *Resultaat: Duidelijke afspraken over de taken en verantwoordelijkheden op bovenregionaal, regionaal en lokaal niveau t.a.v. een efficiënte integrale samenwerking.*		
Versterken samenwerking met de jeugdbeschermings-keten	🟡	Er is stevig ingezet op het project Samen Veilig Opgroeien. Het is wel een hele kunst om alle partijen op de juiste manier aan te haken: dit vraagt tijd en doorlooptijd. Verwachting is dat de ambities gefaseerd moeten worden.
Ketensamenwerking stimuleren met zorg-	🟢	Er is samen met het ZVH en Veilig Thuis een actieonderzoek uitgevoerd naar de positionering van MDA++ voor complexe casuïstiek waar huiselijk

en veiligheidshuis (ZVH)		geweld speelt. Uitkomsten van dit onderzoek worden later dit jaar opgeleverd.
Integraliteit bevorderen in de ketensamenwerking rond maatschappelijke zorg	🟢	Het landelijke transitieteam gaat de regio ondersteunen bij het in kaart brengen van de volgende stappen in de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. Hierbij zal ook aandacht zijn voor de samenwerking tussen de sociale basis en de zorgaanbieders beschermd wonen. Er zijn kwalitatieve en kwantitatieve analyses gemaakt van de beschikbare zorg (incl. gesubsidieerde vormen) en de wachtlijsten. Hiermee kunnen we volgende stappen goed onderbouwen.
Ketensamenwerking bevorderen rond het onderwijs	🟢	Bevordering van de samenwerking vindt o.a. plaats binnen lopende projecten rondom integraal arrangeren, hoogbegaafdheid, dyslectie en de doorontwikkeling van JOS (jeugdhulp op school). Met de ontwikkeling van het dashboard samen met onderwijspartijen wordt het gebruik van jeugdhulp op scholen in kaart gebracht zodat afstemming hierover mogelijk is.
Bevorderen soepele overgang van Jeugdwet naar Wmo	🟢	Bij de wijzigingen in overeenkomsten, dienstomschrijvingen, voorkomen van zorgstapeling is blijvende aandacht voor het zoveel mogelijk eenduidig maken van de inzet rondom jeugd en Wmo. Alle zorgaanbieders zijn in de contractgesprekken gewezen op het belang en de verplichting om het toekomstplan te gebruiken zodat tijdig duidelijk wordt welke hulp voor en na het 18e levensjaar nodig is.
Borgen van inspanningen uit het landelijk programma Geweld Hoort Nergens Thuis	🟢	Het borgen betreft met name de inspanningen op de convenanten financieel veilig ouder. In eerste helft 2023 is gewerkt aan het doorbouwen aan een stevige samenwerking voor de lokale allianties en het maken van afspraken voor ambtelijke ondersteuning lokaal en regionaal, gericht op lange termijn borging.
5.4 Eenduidige toegankelijkheid bij complexiteit rond casuïstiek *Resultaat: Toewerken naar één regionaal aanspreekpunt voor verwijzers op casusniveau bij complexiteit gerelateerd aan toegankelijkheid van zorg (0-100) met daarachter een passende ondersteuningsstructuur die eenvoudig en efficiënt opereert.*		
Inrichten regionaal aanspreekpunt voor verwijzers	🔴	Niet uitgevoerd. Hangt ook samen met 5.1. Nader te prioriteren in samenhang met ambities / implementatie inkoop 2025.
Door ontwikkelen/ integreren Expert- en Verblijfstafel	🟡	Afspraken zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst met alle partijen. Er zijn nog een aantal concrete punten over financiering waar nog besluiten op genomen moeten worden. Lange termijn doorontwikkeling van deze tafels via visie op inkoop 2025.

6. Beschikbaar zorgaanbod

Thema	Status	Toelichting
Voorbereiden Inkooptraject 2025		
6.1 Een vastgesteld kaderdocument door de gemeenteraden	🟢	Het kaderdocument inkoop ligt later dan gepland ter besluitvorming bij de gemeenteraden. Reden is een extra adviesronde met de adviesraden. De planning van het inkooptraject is hierdoor in elkaar geschoven, maar planning is nog haalbaar.
6.2 Een vastgesteld inkoopplan door de colleges	🟢	Het inkoopplan zal iets later dan gepland door de colleges vastgesteld worden (januari 2024), maar dit heeft bij de huidige planning geen consequenties voor de haalbaarheid van de zorgcontracten per 1-1-25. Hierover is aan de raden gecommuniceerd bij het aanbieden van het kaderdocument.

7. Bestuurlijke en ambtelijke governance

Thema	Status	Toelichting
7.1 Volmachten uitvoering Jaarprogramma	●	In 2e helft 2023 wordt er een integraal mandaatbesluit voorgelegd aan de colleges, waarbij de koppeling wordt gelegd met de regionale taken zelf (ipv 1 op 1 koppeling aan het jaarprogramma). Via deze wijze is dit beter geborgd.
7.2 Bestuurlijke governance	●	In de bestuurlijke governance is ingezet op het bestuurlijke gezamenlijke verantwoordelijkheid organiseren bij het BOSD voor de taken. Hierbij komt het BOSD meer in de positie om bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de regionale taken te dragen, zijn bestuurlijk trekkers aangewezen en hiervoor de mandaten georganiseerd. Er wordt gewerkt aan een oprichtingsovereenkomst waarin dit geformaliseerd wordt en een mandatenbesluit om overzicht te bieden op het geheel. In het voorjaar zijn stappen gezet op beeldvorming voor de langere termijn in relatie tot de verwachtte verplichting voor een GR. Besluitvorming op kaderstelling verwacht in Q4 2023.
7.3 Ambtelijke governance: regionale werkorganisatie sociaal domein i.o.	●	Sinds 1 maart 2023 is voor de regionale taken in het sociaal domein de RWO opgericht. Een organisatie-eenheid binnen de gemeente Gouda waarin alle taken die regionaal worden opgepakt conform de regiovisie Samen Scherper aan de Wind en waarbij eenduidige eindverantwoordelijkheid is georganiseerd door middel van aanstellen van een programmadirecteur. De inhoudelijke verantwoording verloopt niet via Gouda, maar aan de door het gemeentesecretarissenoverleg aangewezen secretaris voor het sociaal domein. Op basis van leren en verbeteren wordt de samenwerkingsstructuur op zowel beleid, als uitvoering als staftaken tussen de lokale gemeenten en de RWO verder doorontwikkeld.

Inkijk: de regionale werkorganisatie sociaal domein

Het jaar 2023 begon bewogen. In januari was er nog geen werkorganisatie met heldere integrale aansturing en verantwoordelijkheid, én toch stonden ze met elkaar wél aan de lat voor het uitvoeren van het jaarprogramma 2023. Op 1 maart werd de werkorganisatie formeel een feit en werden door een organisatiewijziging alle disciplines samengevoegd in één club. Het eerste half jaar was een tijd van elkaar beter leren kennen, wennen aan elkaars werkwijzes, maar ook het verdragen van onduidelijkheid hoe processen en inrichting er precies uit zien.

De RWO is een enthousiaste club mensen, van in totaal ca 45 fte die met elkaar de taken uitvoert. Van contractmanagement tot beleid, van taken rondom de daklozenopvang tot gesloten jeugdhulp, en van toezichthouders op rechtmatigheid en kwaliteit tot uitvoering van de jeugdbeschermingstafel. Het is mooi om te zien hoe de verschillende disciplines elkaar steeds beter weten te vinden en daarmee tot betere oplossingen voor onze inwoners komen en ondertussen oog houden voor de krappe budgetten.

De werkvoorraad is groot met alle ambities en projecten die er liggen om de jeugdhulp en Wmo-ondersteuning te verbeteren voor de inwoners van Midden-Holland, de inkoop 2025, de reguliere werkzaamheden en alle landelijke ontwikkelingen. Daarnaast vraagt de oprichting van de regionale werkorganisatie en ontvlechting met Gouda de nodige aandacht. Afgelopen jaren zaten de medewerkers in diverse teams met diverse aansturing. Verantwoordelijkheden en mandaten waren niet altijd gestructureerd en gericht op de lange termijn. Nu dit alles bij elkaar komt, is inspanning nodig om de basis op orde te brengen. En natuurlijk komen we daarbij ook werkprocessen of oude besluiten tegen die in de oude situatie van netwerksamenwerking logisch waren, maar die we nu echt beter hebben te organiseren. Dat vraagt tijd en ruimte om stap voor stap met elkaar de boel steeds beter te organiseren.

De krapte op de arbeidsmarkt is merkbaar geweest. Het werven van personeel bleek voor sommige functies echt lastig, maar het is inmiddels gelukt om een mooi team te formeren en alle lopende vacatures op een goede manier in te vullen. De periode met lagere bezetting heeft wel tot enige vertraging op een aantal ambities geleid.

Het BOSD ondersteunt de goede stappen die gezet worden in de gezamenlijke werkorganisatie en vol goede energie vooruit naar alle stappen die we zowel organisatorisch als inhoudelijk zetten. De RWO gaat ook komende periode vanuit de kernwaarden *nieuwsgierig, verbindend* en *transparant* aan de slag om voor de inwoners van onze vijf gemeenten een goed zorgaanbod te organiseren. En dát kan alleen maar in samenwerking met lokale gemeenten, de aanbieders en ketenpartners uit het maatschappelijk veld.

8. Financiën

Thema	Status	Toelichting
Ontwikkeling financieel inzicht	●	In het eerste half jaar 2023 zijn verdere stappen gezet in de ontwikkeling van financiële inzicht: de colleges hebben besloten over de begroting 2023, de vereenvoudiging van verdeelsleutels en de financiële stromen tussen gemeenten. Daarnaast is via de kadernotitie regionaal sociaal domein besluitvorming gerealiseerd om eerste noodzakelijke stappen te zetten in het realiseren van een gezamenlijke robuuste werkorganisatie vanaf 2024. Gelijktijdig met het jaarprogramma 2024 wordt een kaderstellende begroting aangeboden.
Financiële monitoring	●	Er is voortgang geboekt op de inrichting van de financiële administratie en de daaruit volgende rapportages. In het tweede half jaar 2023 is verdere ontwikkeling op deze onderwerpen noodzakelijk om financiële sturing ook systeemtechnisch mogelijk te maken.
Ontwikkeling kosten: In de regiovisie is het uitgangspunt dat voor Zorg in Natura iedere gemeente voor zijn eigen inwoners betaalt. Daarnaast worden de kosten voor de regionale werkorganisatie en kosten voor het aanvullend zorgaanbod (dat gezamenlijk is georganiseerd), gedragen op basis van verdeelsleutels. De begroting is in het voorjaar 2023 in de colleges vastgesteld.		
Kosten Regionale werkorganisatie	●	De kosten van de regionale werkorganisatie bestaan voor een belangrijk deel uit loonkosten en de kosten van inhuur. De verwachting is dat het beschikbare budget voldoende is om deze kosten te dekken.
Kosten aanvullend zorgaanbod	●	Binnen het aanvullend zorgaanbod is sprake van verschillende ontwikkelingen: enerzijds is sprake van hogere kosten door indexatie en aanvullende besluitvorming, anderzijds is sprake van lagere kosten. Per saldo blijven de kosten voor het aanvullend zorgaanbod naar verwachting binnen de kaders van de besluitvorming door de colleges.

Jaarprogramma 2024

Regionale taken sociaal domein Midden-Holland

Borgen & vooruitkijken

Uit te voeren door
Regionale werkorganisatie sociaal domein

Gemeente Bodegraven Reeuwijk · Gemeente Gouda · gemeente Krimpenerwaard · GEMEENTE WADDINXVEEN · gemeente Zuidplas

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

Inleiding **3**

1 Reguliere taken, ontwikkelingen en prioriteren **5**

1.1 Uitvoering reguliere taken 5

1.2 Borgen inspanningen uit jaarprogramma 2023 6

1.3 Inspelen op ontwikkelingen 7

1.4 Prioriteren 8

2 Beschikbaar zorgaanbod vanaf 2025 **8**

2.1. Het inkopen van zorg vanaf 2025 8

2.2. Regiovisie jeugd en Wmo vanaf 2025 9

3 Kwalitatief en betaalbaar zorgaanbod **10**

3.1 Project versterking handhaving op kwaliteit begeleiding en dagbesteding 11

3.2 Verstevigen van het regionaal toezicht kwaliteit en rechtmatigheid 11

3.3 Terugdringen gesloten plaatsingen 11

4 Dekkend en toegankelijk zorgaanbod **12**

4.1 Inspelen op knelpunten in het zorgaanbod 12

4.2 Inzetten op een beter werkende Jeugdbeschermingsketen 13

4.3 Voorliggend veld verbinden met ingekochte jeugdhulp 14

5. Governance & overige inspanningen **14**

5.1 Toewerken naar een Gemeenschappelijke regeling 14

5.2 Regionale taken IZA 15

5.3 Naar een nieuwe visie Huiselijk geweld Hollands Midden 2024-2028 15

6. Financiën 2024 **16**

6.1 Uitgangspunten begroting 2024 16

6.2 Financieel overzicht 2023/2024 17

6.3 Bijdragen per gemeente 17

6.4 Afrekensystematiek 18

Bijlage 1: Verdeelsleutels 2024 **19**

Inleiding

De regionale taken sociaal domein worden onder verantwoordelijkheid van het Bestuurlijk overleg sociaal domein uitgevoerd. De ambities en begroting van deze taken voor 2024 zijn vastgelegd in dit jaarprogramma. De ambtelijke uitvoering is in handen van de regionale werkorganisatie sociaal domein, in afstemming met de lokale gemeenten.

Doel van het jaarprogramma
Dit jaarprogramma beoogt een helder kader en opdracht te bieden van de colleges van de vijf gemeenten aan het bestuurlijk overleg sociaal domein. Inhoudelijk is de deze gezamenlijke koers gebaseerd op de door de gemeenteraden vastgestelde regiovisie '*Samen scherper aan de wind. Een helder perspectief op regionale samenwerking jeugd en Wmo in Midden-Holland 2021-2024*'. De visie, zoals geformuleerd in de regiovisie is: *Voor iedereen die dat nodig heeft is er passend zorgaanbod beschikbaar in Midden-Holland.*

Borgen inspanningen en vooruitkijken
Een blik naar 2024 maakt duidelijk dat dit een bijzonder jaar wordt. Het betreft het laatste jaar van de looptijd van de regiovisie Samen scherper aan de wind. Dat betekent dat de focus ligt op enerzijds het afronden van ingezette activiteiten en borgen van de gerealiseerde resultaten én anderzijds de voorbereiding voor de periode vanaf 2025. Naast externe veranderingen zien we ook dat zorgaanbieders door de aanscherpingen vanuit gemeenten en het Rijk soms voor financieel lastige vraagstukken komen te staan. Dat maakt ook dat er vanuit onze rol als opdrachtgever adequaat moet worden gehandeld als dit de zorgcontinuïteit gaat bedreigen.

Ontwikkelingen en herprioriteren
Hier dwars doorheen fietsen alle landelijk ontwikkelingen die vragen om flexibel te schakelen en herprioriteren. Ook zorgen we dat we klaar voor de toekomst zijn: door het verstevigen van de bestuurlijke en ambtelijke governance door het toewerken naar een Gemeenschappelijke Regeling. Ondanks al deze ontwikkelingen blijft de basis het belangrijkste: het blijven zorgen dat de basis van het zorgaanbod op orde is, zowel in 2024 onder de huidige contracten als ook het garanderen van de zorgcontinuïteit vanaf 2025. Dit inkoopproces zal topprioriteit zijn.

Voortgang rapporteren
Twee keer per jaar zal er een voortgangsrapportage worden opgesteld ten behoeve van de colleges, waar ook over afwijkingen wordt gerapporteerd. Zowel het jaarprogramma als de voortgangsrapportages zullen conform de 'samenwerkingsovereenkomst Jeugd en Wmo' ter informatie worden verstrekt aan de gemeenteraden. In het jaarprogramma zijn de inspanningen uitgelicht die aanvullend zijn op de reguliere taken die door de RWO worden uitgevoerd. Of het betreffen specifieke opgaven die vragen om extra inzet.

Centrumtaken vragen aparte afwegingen
In de regiovisie was reeds afgesproken tot een gedeelde verantwoordelijkheid en gezamenlijke financiering van de taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Bij het proces rondom de kadernotitie 2024 heeft het BOSD het voornemen geuit om hier de taken gefinancierd uit de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang aan toe te voegen, zodat er een 1 op 1 koppeling met de

regionale reserve wordt gemaakt. In lijn met de regiovisie is bij de vaststelling van de kaders voor de GR ook besloten dat de centrumtaken beschermd wonen, maatschappelijke opvang en Huiselijk geweld ook vanuit de GR zullen worden uitgevoerd.

Op deze taken spelen stevige inhoudelijke en financiële vraagstukken, die goed zijn om in onderlinge samenhang te bespreken en waarop een lange termijn koers bepaald moet worden In 2023 heeft Gouda hard gewerkt om het financieel inzicht in deze taken scherper voor het voetlicht te brengen. Op basis daarvan is medio september 2023 de RWO gevraagd om aan de slag te gaan voor het opstellen van de begroting 2024. Deze taken worden vanwege deze uitgestelde timing in een aparte begroting 2024 voorgelegd aan de colleges, en niet in de jaarprogramma meegenomen. Verwachting is dat deze in Q1 2024 aan de colleges ter vaststelling kan worden aangeboden. Omdat dit pas na de jaargrens is zullen voor het einde van het jaar wel de uitgangspunten worden vastgesteld.

De taak huiselijk geweld en kindermishandeling behoort formeel ook tot de centrumtaken. Toch is in dit jaarprogramma gekozen om de regiovisie op dit terrein reeds te vermelden als activiteit die vanuit RWO, onder verantwoordelijkheid van het BOSD wordt opgepakt. Hierop is ook een bestuurlijk trekker actief uit de niet-centrumgemeente. Daar met deze visie geen financiële middelen gemoeid zijn, leek het opportuun deze hier toch in mee te nemen ten behoeve van het overzicht.

1 Reguliere taken, ontwikkelingen en prioriteren

Dit jaarprogramma omvat een overzicht van zowel de reguliere ('going concern') taken als de beoogde resultaten op projecten voor 2024. Het vormt een overzicht van de plannen en ambities die bijdragen aan de doelen van onze regio. Deze opgaven vormen de kern van de regionale taken. De context waarin we opereren is dynamisch. De ervaring leert dat in het sociaal domein de grote landelijke ontwikkelingen stevige impact hebben op ons dagelijks werk en de keuzeruimte die er is op de wijze waarop de taken worden uitgevoerd. Natuurlijk denken we dan eerst aan de hervormingsagenda, maar het gaat breder dan dat. In dit eerste hoofdstuk aandacht voor de landelijke ontwikkelingen, grote opgaven en de wijze van prioritering.

1.1 Uitvoering reguliere taken

Naast de specifieke inspanningen die in dit document zijn genoemd, behoren de volgende werkzaamheden tot het takenpakket van de RWO en worden onder verantwoordelijkheid van het BOSD uitgevoerd:

- Onderhouden samenwerking gecontracteerde zorgaanbieders en bewaken zorglandschap.
- Voeren van contractmanagementgesprekken met aanbieders om te sturen op de geboden kwaliteit en kosten.
- Het beoordelen van nieuwe aanbieders, afsluiten van contracten, beheren van de contracten en uitvoering geven aan contractafspraken
- Verzamelen jaarverantwoordingen en prestatieverklaringen van aanbieders en hierover met de lokale gemeenten contact onderhouden ten behoeve van de jaarrekeningen.
- Het verzamelen van data, interpreteren van data over het zorgaanbod, analyse.
- Coördinatie op de zorgadministratie.
- Uitvoering geven aan de jeugdbeschermingstafel
- Uitvoering van toezicht op de jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning
- Accounthouderschap regionale subsidiepartners (o.a. Rivierduinen, Veilig Thuis, Kernkracht, Leger des Heils, Exodus, Humanitas, Brijder, centrum voor seksueel geweld)
- Accounthouderschap regionale taken Passend Onderwijs op basis van de ontwikkelagenda Passend Onderwijs. Faciliteren regionaal onderwijsoverleg inclusief bestuurlijk Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO).
- Het volgen van en acteren op actuele ontwikkelingen op de beleidsterreinen behorend bij de taken van RWO.
- Samenwerking op bovenregionaal niveau: Jeugdbescherming, Gesloten jeugdhulp, BREN en Zorg- en veiligheidshuis.
- Aansluiting op academische werkplaats/ leernetwerk Integraal werken, bovenregionale overleggen en het J42-netwerk[1] van de VNG.

[1] J42 is het netwerk van de VNG met alle 42 jeugdzorgregio's.

1.2 Borgen inspanningen uit jaarprogramma 2023

In het laatste jaar van de looptijd van een regiovisie ligt de nadruk op het borgen van de inspanningen. Voor de extra inspanningen uit het jaarprogramma 2023 geldt dat de volgende elementen geborgd worden in de werkwijzen.

Via contractmanagement sturen op kwaliteit zorgaanbod

- Signaal gestuurd uitvraag doen rondom voldoen aan gestelde kwaliteitseisen, waaronder certificering, diploma's, VOG (Verklaring Omtrent Gedrag), gebruik van methodieken, gezins- en toekomstplannen en verantwoorde werktoedeling.
- Het actief ophalen van signalen van verwijzers en deze verbinden aan contractmanagement
  Op basis van het uitwisselen van signalen tussen de lokale toegang en contractmanagement, worden structurele leemtes in het zorgaanbod, zorgen over kwaliteit en rechtmatigheid inzichtelijk gemaakt. De lokale toegang heeft signalen, die van belang zijn voor adequaat contractmanagement. Voor de toegang is het essentieel om op de hoogte te zijn van de afspraken die met aanbieders zijn gemaakt.
- Bevorderen overgang van de Jeugdwet naar de Wmo (18-/18+)
  Het bevorderen van een soepele overgang voor jeugdigen die hulp krijgen van 18- naar 18+ blijft aandacht vragen. Focus ligt op de vertaling van de afspraken in de praktijk en de monitoring daarvan.

Via contractmanagement sturen op betaalbaarheid zorgaanbod

- Budgetplafonds: in 2024 blijven we monitoren en sturen op aanbieders zodat deze binnen de budgetplafonds blijven. Een onderdeel daarvan is het stimuleren van instroom, doorstroom en uitstroom.
- Voorkomen terugval middels terugval reductie plan (strippenkaart)
- Zorgstapeling beperken: in 2023 is de richtlijn vastgesteld en geïmplementeerd en deze wordt in 2024 actief gehandhaafd.
- Terugvorderen overschrijding budgetplafonds: in 2023 is er voor het eerst teruggevorderd en dit zal in 2024 opnieuw uitgevoerd worden.

Borgen ambulantisering Jeugd (ook wel gewoon thuis jeugd)

- De afgelopen jaren is gewerkt aan de transformatiebeweging Gewoon Thuis Jeugd. In 2024 wordt aan het voorkomen van residentieel verblijf gewerkt door in te zetten op het versterken van pleegzorg en het ondersteunen en behouden van pleegouders. Dat wordt gedaan middels het programma Mockingbird dat eind 2023 wordt geëvalueerd en naar verwachting wordt geborgd. Daarnaast worden de ervaringen rondom PAST en het Inverbindingsteam geborgd in de inkoop. In 2024 wordt de in 2023 gestarte voorziening De Break geëvalueerd. Waar van toepassing zal borging volgen.

Data-gedreven werken

- Data-gedreven werken: op basis van data periodiek analyseren, sturen en data gedreven keuzes maken. Daarnaast feiten en cijfers als basis bij het maken van keuzes en nemen van beslissingen.

- Gebruiken van real-time data: in 2023 is dit ontwikkeld en leidt tot actuele overzichten per aanbieder voor contractmanagement, inzicht in de realisatie van budgetplafonds voor verwijzers tot meer adequate voorspellende analyses op basis waarvan keuzes kunnen worden gemaakt.

1.3 Inspelen op ontwikkelingen

Hervormingsagenda Jeugd
In de zomer van 2023 is de hervormingsagenda jeugd vastgesteld. Uit deze agenda zal diverse wet- en regelgeving volgen die naar verwachting (gedeeltelijk) in 2024 tot uitvoering gebracht moet worden. Het gaat bijvoorbeeld om een nadere afbakening van de jeugdwet, meer standaardisering in het ingekochte jeugdhulpaanbod en een versterking van de regionale samenwerking. De uitvoering van de hervormingsagenda in de vijf gemeenten in Midden-Holland zal een samenspel vragen van lokaal en regionaal beleid. In 2024 dient helder te zijn wat de gemeenten hierin gezamenlijk willen oppakken en wat individueel. Het BOSD zorgt voor deze afweging tussen lokaal en regionaal en er wordt een plan van aanpak gemaakt voor de regionale opgaven vanuit de hervormingsagenda, inclusief fasering en prioritering.

Resultaat: Plan van aanpak uitvoering hervormingsagenda Jeugd met heldere afspraken over lokale en RWO-verantwoordelijkheden.

Gemeenten onder toezicht gesloten jeugdhulp
Onze regio staat op dit moment onder toezicht van VWS voor de gesloten jeugdhulp. Er is op het niveau van de provincie Zuid-Holland een bovenregionaal plan voor alternatieven voor Jeugdzorg Plus opgesteld en wordt in het najaar ‘23 geactualiseerd. Daarnaast is er in opdracht van het Ministerie van VWS ook een regionaal plan opgesteld voor alternatieven voor de jeugdhulpplus. Deze plannen zullen in 2024 uitgevoerd moeten worden en waarschijnlijk regelmatig geactualiseerd in het kader van het interbestuurlijk toezicht. Afhankelijk van de wijze waarop het toezicht aangescherpt dan wel juist afgeschaald wordt, zal de inzet op dit dossier groot of minder groot zijn. Daarbij is het goed te noemen dat het in onze regio maar een zeer beperkt aantal jeugdigen betreft (gemiddeld 15-20 per jaar), die wel zeer kwetsbaar zijn in hun behoefte aan zorg en ondersteuning.

Aanscherping / nieuwe wetgeving voor Toezicht Wmo
Recent is er een brief naar de Tweede Kamer gestuurd met een nieuw landelijk beleidskader Wmo toezicht dat uitgaat van aanscherping van de Wmo op het gebied van toezicht. Aangekondigd zijn onder meer het verplicht op regionaal niveau organiseren van toezicht, een verplichting tot het vaststellen van een beleidskader door de raad, de verplichte openbaarmaking van rapporten, en de borging van de onafhankelijke positie zullen aandacht vragen. Termijn is nog niet duidelijk.

Uitstel doordecentralisatie beschermd wonen
Net voor de zomer is de doordecentralisatie beschermd wonen wederom een jaar opgeschoven met als streefdatum 1-1-2025. Inmiddels is deze controversieel verklaard en is het dus onduidelijk of en wanneer de wetgeving zal ingaan.

1.4 Prioriteren

Het jaarprogramma 2024 zet in op het borgen van de ambities uit 2023 en primair inzetten op het realiseren van de grote ontwikkelopgaven. Op het moment van opstellen van het jaarprogramma zijn er veel onzekerheden vanuit de landelijke ontwikkelingen: er is geen zicht op de omvang en het vereiste tempo van de opgaven. Daarnaast zien we ook dat landelijke wet- en regelgeving telkens vertragen, zoals eerder met de aanpassing van de Jeugdwet en recent met het uitstel van de doordecentralisatie Beschermd wonen. Ook de recente val van het kabinet heeft hierbij impact op de opgaven die vanuit het Rijk op ons afkomen.

Dit maakt dat prioriteren een continue proces is. We hebben te accepteren dat dit onderdeel is van het werkveld. Prioritering zal in overleg met de wethouders sociaal domein vorm krijgen op basis van de onderstaande speerpunten.

Afwegingskader voor prioritering in 2024
Als leidraad voor de prioritering in 2024 gelden de volgende afwegingskaders:

1. **Het voorbereidingstraject Inkoop 2025**

Voor 2024 is de realisatie van de inkoopcontracten per 1/1/25 om zorgcontinuïteit te realiseren voor onze inwoners de topprioriteit. Rechtmatige en doelmatige contracten, tijdige implementatie, goede communicatie naar inwoners, aanbieders, toegang en verwijzers zijn daarbij van belang.

2. **Basis van zorgaanbod op orde houden**

Daar waar actuele ontwikkelingen dit vereisen, interveniëren in het reeds bestaande zorgaanbod.

3. **Sturen op Kosten**

De tekorten in de begrotingen bij een aantal gemeenten vragen om te blijven sturen op het beheersen van de kosten. De prioriteit ligt daarom bij het vasthouden van de regionale stabiliserende lijn op de kostenontwikkeling (gecorrigeerd voor prijs en inwonergroei).

Startnotitie
Indien ontwikkelingen vragen om een expliciete afweging of het wenselijk is een nieuwe activiteit op te starten zal het BOSD op basis van een startnotitie deze afweging maken. De startnotitie zal sowieso worden toegepast voor de onderwerpen die we nu al voorzien en genoemd zijn in paragraaf 4.1

2 Beschikbaar zorgaanbod vanaf 2025

2.1. Het inkopen van zorg vanaf 2025

Het bieden van een beschikbaar zorgaanbod vraagt om een zorgvuldig inkoopproces. Vanaf 2025 gaat een nieuwe inkoopperiode van start, waarin een kwalitatief hulp- en ondersteuningsaanbod ingekocht is dat passend, beschikbaar, toegankelijke en betaalbaar is voor iedereen die dat nodig heeft in Midden-Holland.

In 2024 wordt gewerkt aan de voorbereiding en uitvoering van de inkoop tot en met het afsluiten en implementatie van de overeenkomsten. Het hebben (continueren) van zorgcontinuïteit voor de inwoners heeft conform de vastgestelde kaders te allen tijd prioriteit.

Dit is een zeer omvangrijk project dat veel zal vragen van de regionale werkorganisatie. Dit geldt ook voor lokale gemeenten in de implementatiefase, waarin ook de uitvoering goed geëquipeerd zal moeten zijn om de inwoners naar de goede zorg door te verwijzen.

Resultaat: vastgesteld inkoopplan.
In het inkoopplan vindt een uitwerking van de visie en doelen plaats naar concrete keuzes voor de inkoop voor wat betreft contractvorm, bekostiging, leveranciersmanagement en toegang.

Resultaat: het zorgaanbod is gecontracteerd en geïmplementeerd.
* inkoopdossiers waaronder aanbestedingsleidraden: conceptcontracten, programma's van eisen, prijslijsten, nota's van Inlichtingen.
* Getekende overeenkomsten
* Overbruggingsovereenkomsten indien van toepassing
* Implementatie van de nieuwe overeenkomsten na contractering (separaat project)
* Zorgvuldig overgangsbeleid

Integreren dan wel afschalen / beëindigen pilots en projecten
In de laatste jaren van de huidige inkoopperiode is er door middel van pilots en projecten sturing gegeven aan het zorglandschap en geëxperimenteerd met nieuwe innovatieve concepten. Het doel was of om meer grip en sturing te krijgen en / of een passender zorgaanbod te ontwikkelen. Deze ervaringen kunnen op basis van evaluaties in 2023 landen in de inkoop voor 2025 en verder. Voor 2024 is er daarmee aandacht voor het gericht integreren dan wel afschalen of beëindigen van deze pilots en projecten. Het gaat o.a. om de Break, de geïntegreerde crisisdienst, PAST en Inverbindingsteam, Mockingbird, strippenkaarten voor nazorg.

Voortborduren op inspanningen 2023
- In het kader van de inkoop wordt ingezet op goede sturingsinformatie aan de voorkant, zodat we van meet af aan monitoring adequaat kunnen inregelen.
- Bij de inkoop wordt ingezet op het beperken van extra (administratieve) lasten voor aanbieders, de backoffices en de toegang.
- De uitkomsten van de verkenning op horizontaal toezicht uit 2023 worden betrokken bij de vormgeving van de inkoop 2025

2.2. Regiovisie jeugd en Wmo vanaf 2025

De huidige regiovisie heeft een looptijd tot en met 2024. In 2024 dient samen met de gemeenteraden gestart te worden met een nieuwe regiovisie. Deze regiovisie is nu al noodzaak vanuit de Norm voor opdrachtgeverschap voor Jeugd en Beschermd wonen en wordt straks ook wettelijk verplicht vanuit de Jeugdwet. Een groot deel van de inhoudelijke lijnen voor de periode

vanaf 2025 worden al vastgesteld in het kaderdocument inkoop. In het proces zal daarom gestart worden met het verkennen van de focus en breedte van de nieuwe regiovisie, mede in het licht van de te vormen Gemeenschappelijke regeling. Besluitvorming in de vijf gemeenteraden is niet realistisch in 2024. Gezien de andere grote opgaven (inkoop, hervormingsagenda, gemeenschappelijke regeling) is de druk zowel ambtelijk als bestuurlijk groot. Tegelijk voldoen we mogelijk al aan de wettelijke verplichting met een besluit over de governance en het inkoopkader. Waar toch noodzakelijk zal worden voorgesteld om de huidige regiovisie een jaar te verlengen op onderdelen.

Resultaten: Voorbereiding voor de regiovisie jeugd en Wmo:

- Er ligt een uitgewerkt procesvoorstel, inclusief besluitvormingstraject gemeenteraden.
- In het BOSD is een gedragen beeld van de gewenste richting en inhoud (scope) van de regiovisie.
- Eind 2024 wordt voldaan aan de verplichtingen uit de Norm voor opdrachtgeverschap dan wel wettelijke vereisten.

Visie op veranderende doelgroepen in de Wmo

Binnen de Wmo wordt gesignaleerd dat er sprake is van een groeiende groep GGZ-cliënten met zeer complexe problematiek (incl. zorgmijders), waarvoor geldt dat aanbieders regelmatig expertise missen om passende hulp te bieden en/of om tijdig verder door te verwijzen. Daarnaast is er sprake van vergrijzing en ambulantisering, wat gevolgen zal hebben voor de omvang van de doelgroep en de zwaarte van de hulpvraag.

Bij diensten zoals dagbesteding en hulp bij huishouden is inmiddels ook sprake van oplopende wachttijden voor de inwoners. In het kader van de regiovisie zal in kaart worden gebracht welke knelpunten we hierin voor de komende jaren voorzien en wat hier op nodig is om inwoners passende zorg te blijven bieden. De link met zowel beschermd wonen als met IZA/GALA zal hierin gezocht worden

Resultaat: visie op veranderende doelgroep Wmo

- in de nieuwe regiovisie wordt visie ontwikkeld voor de veranderingen in de doelgroep van de Wmo, mede in relatie tot beschermd wonen en IZA/GALA.

3 Kwalitatief en betaalbaar zorgaanbod

Kwalitatief goede hulp is hulp die voldoet aan professionele standaarden en richtlijnen en aansluit bij de vraag en behoefte van de cliënt. Een belangrijke voorwaarde voor het bieden van kwalitatieve hulp betreft competente hulpverleners, maar ook effectieve interventies die worden ingezet door deze professionals. Met het stimuleren van kwalitatief zorgaanbod wordt gestreefd naar meer effectieve, efficiënte en rechtmatige zorg.

In 2024 werken we aan dit doel door in te zetten op de volgende onderdelen:

1. Project versterking handhaving kwaliteit begeleiding en dagbesteding

2. Verstevigen Regionaal toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid
3. Terugdringen gesloten plaatsingen, alternatieven gesloten jeugdhulp

3.1 Project versterking handhaving op kwaliteit begeleiding en dagbesteding

De ambitie richting de nieuwe inkoop is om te sturen op de kwaliteit. Hierop vooruitlopend is een intensivering ingezet in 2023 die doorloopt in 2024 op handhaving van kwaliteitseisen op de producten van begeleiding en dagbesteding. Hierbij zullen waar nodig contracten worden beëindigd en ervaring opgedaan worden hoe zorgaanbieders omgaan met kwaliteitseisen. Deze ervaringen uit 2024 zullen worden betrokken bij de inrichting van het leveranciersmanagement vanaf 2025. Beoogd effect is kwaliteitsverbetering; neveneffect is mogelijk een beperkte reductie van aanbieders.

Resultaat:

- Kwaliteitsindicatoren t.a.v. de zorg bij zorgaanbieders bieden inzicht en worden gehandhaafd

3.2 Verstevigen van het regionaal toezicht kwaliteit en rechtmatigheid

In 2023 is er hard gewerkt aan de basis op orde krijgen voor toezicht. 2024 staat in het teken van het verder verstevigen van het regionaal toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid.

Resultaat: Regionaal toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid is verstevigd

- *Werkprogramma Toezicht wordt gevolgd en over gerapporteerd.*
  In 2024 wordt toezicht vooralsnog tijdelijk versterkt met enige capaciteit. Er zal een werkprogramma worden opgesteld, waaraan de rapportages gekoppeld kunnen worden.
- *Beleidsplan toezicht wordt vastgesteld.*
- *Op toezicht Wmo worden de landelijke ontwikkelingen op nieuwe wetgeving gevolgd en zo nodig in actie omgezet.*

3.3 Terugdringen gesloten plaatsingen

Er ligt een grote landelijke opgave op het terugdringen van het aantal gesloten plaatsingen. Het landsdeel ZuidWest (provincie Zuid-Holland) staat voor de gesloten jeugdhulp onder interbestuurlijk toezicht van het Rijk. In Midden-Holland gaat het om een beperkt aantal jeugdigen (15-20 per jaar). In 2024 wordt uitvoering gegeven aan het bovenregionale en het regionale plan dat in opdracht van VWS moet worden opgesteld. Een deel van de alternatieven wordt gevormd uit de inspanningen van de ambulantisering gewoon thuis jeugd (zie borgen inspanningen 2023).

4 Dekkend en toegankelijk zorgaanbod

Bij een dekkend zorglandschap beschikt de regio Midden-Holland over voldoende zorgaanbod om aan de (geïndiceerde) hulpvraag te kunnen voldoen. Dit betekent dat er tijdig voldoende aanbod beschikbaar is, afgestemd op de behoeften van de inwoners van Midden-Holland. In de praktijk blijkt dit niet altijd het geval. Dit speelt landelijk, maar ook de regio Midden-Holland kan niet altijd (tijdig) voldoen aan de (specifieke) hulpvraag. Door beter in te spelen op signalen en knelpunten en regionaal te sturen op wachtlijsten en niet-gecontracteerd aanbod, wordt er naar gestreefd te zorgen voor voldoende (specifieke) ingekochte zorg in Midden-Holland, passend bij de vraag en behoeften van haar inwoners. Daarnaast is toegankelijkheid van het zorgaanbod ook van belang, zodat inwoners weten waar ze naar toe kunnen.

In 2024 werken we aan dit doel door in te zetten op deze onderdelen:

1. Inspelen op knelpunten in het zorgaanbod
2. Inzetten op een beter werkende Jeugdbeschermingsketen
3. Voorliggend veld verbinden met ingekochte jeugdhulp

4.1 Inspelen op knelpunten in het zorgaanbod

In 2023 is ingezet op de uitwisseling tussen contractmanagement en toegang/ verwijzers. Daarbij zijn een aantal specifieke knelpunten naar voren gekomen, waarvoor in 2024 naar oplossingen wordt gezocht. **Voordat** deze nieuwe interventies geconcretiseerd worden, worden deze voorzien van een **startnotitie** die in het BOSD wordt besproken om de kaders op te halen waarbinnen de opgave al dan niet wordt opgepakt.

Het gaat om:

- *Verkenning samenhangende aanpak voor thuiszitters*
  Binnen Midden-Holland lijkt de zorg voor thuiszitters onvoldoende georganiseerd. Gevolg is een stapeling van zorg, zorgen of de zorg passend is, een gebrek aan zorg of geen aansluiting terug naar school. Gesignaleerd is dat hier sprake is van onvoldoende samenwerking tussen zorg en onderwijs.
- *Collectieve inzet van zorg in onderwijstijd*
  In de ontwikkelagenda Passend Onderwijs is afgesproken om de financiering en organisatie van zorg en ondersteuning in cluster 3 en 4 van het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs en SBO te verbeteren en vereenvoudigen. In de samenwerking met het onderwijs worden een aantal knelpunten ervaren waardoor zorg versnipperd is over meerdere aanbieders en teveel tijd verloren gaat in financierings- en verantwoordelijkheidsdiscussies.
  Om zorgvuldig hier stappen in te zetten wordt als eerste aan de slag gegaan met (V)SO De Startbaan, cluster 3 school. In 2024 is het streven te starten met een collectief financieringsmodel in deze testcase. In de eerste helft van 2024 wordt daartoe een startnotitie voorgelegd aan het BOSD. Beoogde start van deze testcase is na de zomervakantie 2024. In het inkoopplan voor 2025 wordt meegenomen dat de regio momenteel onderzoekt of de zorg op school voor cluster 3 en 4 onderwijs mogelijk in de vorm

van collectieve financiering geboden kan worden. Op basis van de ervaringen passen we de aanpak voor de volgende scholen aan waar nodig.

- *Verkenning samenhangende aanpak echtscheidingsproblematiek*
  Complexe echtscheidingen hebben veel effect op een gezin en bij veel jeugdhulp vragen speelt deze problematiek. Dit lijkt met name in de jeugdbeschermingsketen ook een groot deel te zijn. Er zijn wachtlijsten voor hulp en mogelijk zijn er andere wijze waarop deze gezinnen beter geholpen kunnen worden en de kinderen veilig. Verkend wordt of hulp zich meer kan richten op ouders, waaronder vanuit andere wetten. Anderzijds kan worden voorgesteld om gericht extra budget beschikbaar te stellen voor aanbieders van echtscheidingszorg. Inzet is om een goede en sluitende aanpak rond echtscheidingen te ontwikkelen waardoor we de inzet van jeugdhulp zoveel mogelijk kunnen voorkomen en ervoor zorgen dat kinderen niet klem komen te zitten. Hierbij kun je onder meer denken aan uitbreiding van het vrij toegankelijk aanbod rondom relatie- en echtscheidingsondersteuning.

4.2 Inzetten op een beter werkende Jeugdbeschermingsketen

De jeugdbeschermingsketen is een complex samenspel met veel actoren die allen tot doel hebben de kinderen veilig te laten opgroeien. Er is sprake van veel verschillende wettelijke kaders en samenwerkingspartners. Bovendien is personeelstekort een belangrijk probleem, waardoor investeren in samenwerking en toekomstige ontwikkelingen soms op gespannen voet komen met het uitvoeren van de primaire taken. Bovenregionaal wordt samengewerkt in de regio ZuidWest (Provincie Zuid-Holland excl Rotterdam) en worden inspanningen uitgewerkt o.a. op het gebied van caseloadverlaging, een formulier voor verwijzers en vereenvoudigingen van regelingen voor de jeugdbeschermingsorganisaties (zoals eenduidige zak- en kleedgeldregeling). Landelijk wordt gewerkt aan één tarief.

Naast de samenwerking bovenregionaal wordt vanuit de regio Midden-Holland gewerkt aan de volgende opgaven:

Volgen ontwikkeling rond verlenen voorrang aan jeugdigen met een kinderbeschermingsmaatregel
Als een kinderrechter zich uitspreekt over de noodzaak van een kinderbeschermingsmaatregel en daaruit voortvloeiende inzet van hulp voor een kind is dat ingrijpend en vraagt dit om vlotte start van zorg. Daarnaast zijn er ook kinderen met complexe en urgente problemen, zonder kinderbeschermingsmaatregel. Beide groepen kinderen moeten zo snel mogelijk passende hulp krijgen, terwijl deze schaars is. Hiervoor wordt door de NJI (Nederlands jeugdinstituut) een gezamenlijk ontwikkeld afwegingskader dat nodig is om professionals te helpen bij het maken van de juiste keuzes en prioritering. In Haaglanden wordt een proef gedaan met het verlenen van voorrang op hulp aan jeugdigen met een kinderbeschermingsmaatregel. De ontwikkelingen hiervan worden gevolgd, maar de regio Midden-Holland vind het wel van belang dat er geen absoluut voorrangsrecht is. We zien de aanwezigheid van een OTS als een relevant aspect bij triage in geval van wachtlijsten.

Samen Veilig Opgroeien: voorbereiden op het toekomstscenario
In 2023 is voor het project Samen Veilig Opgroeien een Plan van Aanpak voorgelegd waarbij zal worden aangesloten op het Landelijke Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. De

‘ontwikkelbeweging’ gaan we regionaal ondersteunen, waarbij positioneren van de Jeugdbeschermingstafel, de aanpak huiselijk geweld, kindermishandeling en complexe scheidingen in de nieuwe ketensamenwerking een plek krijgt. Hierbij staan ook in 2024 de volgende punten centraal:
1. Lokaal doen en leren vanuit casuïstiek door lokaal team en jeugdbeschermingsketen,
2. Regionale leerbijeenkomsten met professionals vanuit lokale teams en jeugdbeschermingsketen,
3. Aanpassen beleid en systeem door de projectgroep: gericht op oplossingen en resultaten die nodig zijn voor de praktijk, door de projectgroep in afstemming met stuurgroep.
Het Project Handle with Care is in 2022 opgezet in Krimpenerwaard en krijgt vervolg in de regio Midden-Holland, door opname in project Samen Veilig Opgroeien.
In 2024 zal worden gewerkt aan het borgen van de samenwerking met de veiligheidsketen in de ontwikkeling naar Toekomstscenario.

Verkennen versterking rechtspositie gezinnen aan de Jeugdbeschermingstafel
Onderzoek doen naar de wijze waarop we een spreekrecht kunnen invoeren c.q. uitbreiden voor rechtshulpverleners bij zittingen van de jeugdbeschermingstafel.

4.3 Voorliggend veld verbinden met ingekochte jeugdhulp

In kaart brengen voorliggende veld en verbinden met regionale aanbod
Om het regionale aanbod en het voorliggende veld met elkaar te verbinden zal bezien worden hoe het voorliggend veld van de verschillende gemeenten ook inzichtelijk kan worden voor de aanbieders. Doel is om te komen tot passende zorg, waar afschaling en samenwerking een meer bewust onderdeel zijn.

Jeugdhulp op school evalueren
In het kader van de aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp wordt Jeugdhulp op school (JOS) langjarig gesubsidieerd. In 2024 zal dit geëvalueerd worden zodat tijdig besloten kan worden over het vervolg vanaf 2026.

Heroriëntatie regionale subsidies op het gebied van preventie
De afgelopen jaren is er vanuit de netwerkorganisatie gericht impuls gegeven aan de wens tot preventieve voorzieningen. De samenhang op dit geheel dient opnieuw aangebracht en waar nodig dienen keuzes te worden heroverwogen en de visie vastgelegd in de nieuwe regiovisie. Hier zit grote samenhang met de subsidies vanuit de centrumtaken.

5. Governance & overige inspanningen

5.1 Toewerken naar een Gemeenschappelijke regeling

Op basis van de Hervormingsagenda komt er een wettelijke plicht tot een Gemeenschappelijke regeling voor een deel van de jeugdtaken aan. Dit sluit aan bij de eigen wens van de regio tot het verstevigen van bestuurlijke governance. Vanaf 2024 hebben de colleges in dat licht al een

gezamenlijk gefinancierde regionale werkorganisatie waarbij in de aansturing wordt voorgesorteerd op een GR. De colleges hebben besloten over de uitgangspunten voor de GR en hierbij als streefdatum 1 januari 2025 te hanteren. Daarbij wordt opgemerkt dat de streefdatum niet ten koste mag gaan van een zorgvuldig voortraject.

Naast de bestuurlijke besluitvorming van de regeling moet ook gebouwd worden aan een organisatie met een nieuwe rechtspersoon. Keuzes rondom personeel zullen in afstemming met de OR van Gouda netjes verlopen, en er dienen vele keuzes rondom bedrijfsvoering gemaakt te worden.

Resultaat:
De besluitvorming tot een Gemeenschappelijke regeling wordt conform streefdatum gerealiseerd per 1-1-2025.

5.2 Regionale taken IZA

In het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) zijn afspraken gemaakt om in samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraars, zorgkantoren en zorgaanbieders de gezondheid van inwoners te bevorderen en passende zorg te verlenen. Dit wordt beoogd door processen goed op elkaar aan te laten sluiten en regionaal afspraken te maken over de (domein-overstijgende) samenwerking. Eind 2023 zal hiertoe een regioplan zijn vastgesteld en begin 2024 volgt hierop een besluit rondom toekenning van financiering door het Rijk (SPUK IZA). Van dit geld moeten een aantal concrete regionale taken worden uitgevoerd, waarbij de inhoudelijke keuzes in het regioplan zijn uitgewerkt.
Elke gemeente afzonderlijk maakt lokale keuzes, maar stemt hierbij regionaal af. In regionaal verband wordt gewerkt aan onder meer structurele inzet plegen op de netwerksamenwerking van het sociaal domein met de GGZ, 1e-lijnszorg en huisartsenzorg en op de coördinatie en organisatie van de vijf ketenaanpakken: kansrijke start, valpreventie, welzijn op recept, gezonde leefstijlinterventies en overgewicht kinderen.

Resultaten regionaal IZA:
- Het regioplan wordt uitgevoerd en de gemonitord.
- De ketenaanpakken worden regionaal uitgevoerd

5.3 Naar een nieuwe visie Huiselijk geweld Hollands Midden 2024-2028

De samenwerking op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling vindt plaats op het niveau van Hollands Midden. De 18 gemeenten werken samen aan een nieuwe visie die in het eerste half jaar 2024 naar verwachting wordt vastgesteld. De huidige visie loopt eind 2023 af, en de nieuwe visie bouwt voort op de vorige. Daarnaast zijn de landelijke programma's, zoals Toekomstscenario, verwerkt in de ambities voor de komende jaren. De regiovisie is uitgewerkt in uitgangspunten en drie actielijnen: 1) preventie en vroegsignalering, 2) Samenwerken en duurzaam oplossen, 3) specifieke aandacht (voor doelgroepen).
De visie wordt vastgesteld in het eerste half jaar van 2024, na een uitgebreid inspraaktraject waarin de raden ook hun wensen en bedenkingen vooraf kunnen meegeven. De visie wordt vervolgens geconcretiseerd in uitvoeringsplannen en in de uitvoering van de opdrachten aan maatschappelijke partners gefinancierd uit de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang.

6. Financiën 2024

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de verwachte financiële baten en lasten van de regionale werkorganisatie voor het jaar 2024. De begrotingscijfers zijn inclusief de bijdragen voor de regionale taken op het aanvullend zorgaanbod waar de afspraken regionaal worden gemaakt, maar waar de financiële stroom direct via de lokale gemeenten loopt.

De RWO zal inzetten op het vergroten van het inzicht in welke kosten er n.a.v. de inspanningen uit het jaarprogramma richting de gemeentes komen. Hoewel er soms onverwachts sprake is van extra kosten is het van belang dat daar waar dat wel te voorzien is daar in een vroeg stadium over te informeren.

6.1 Uitgangspunten begroting 2024

De verwachte baten en lasten zijn gebaseerd op de eerder vastgestelde begroting 2023 en de kadernotitie 2024. Ten opzichte van de eerdere ramingen zijn de cijfers voor 2024 op onderstaande onderdelen bijgesteld:

- In de begroting van 2023 was sprake van een tweetal (tijdelijke) posten die niet meer van toepassing zijn in 2024:
    - incidentele kosten voor het uitrollen van het teammodel ad. € 103k (conform de eerdere meerjaren verwachting t.a.v. de regionale taken)
    - de lumpsum financiering van de consultatiefunctie ad. € 130k (conform het college-voorstel m.b.t. de geïntegreerde Jeugd-SGGZ)
- de kosten voor overhead ad. € 36k voor de programmasecretaris zijn toegevoegd (tot en met 2023 werden deze nog niet berekend).
- de baten en lasten (inclusief overhead) zijn geïndexeerd in lijn met de geldende afspraken (zie onderstaande paragraaf) dit resulteert in een verhoging van de kosten van € 333k.
- de bijdragen van de gemeenten zijn (her)berekend op basis van de geactualiseerde verdeelsleutels naar het jaar 2024 (zie bijlage).

De totale bijstellingen komen uit op verhoging van de totale kosten ad. € 134k. ten opzichte van de begroting 2023 en de kadernotitie 2024.

Indexatie

In de begroting 2024 is in lijn met de collegebesluiten m.b.t. de ‘vereenvoudiging financiële stromen’ rekening gehouden met onderstaande indexeringen:

- Voor de personele kosten en overhead: het prijsindexpercentage loonvoet sector overheid uit de meicirculaire 2023 ad. 5,2%.
- Voor materiële kosten: het prijsindexpercentage bruto binnenlands product (pbbp) uit de meicirculaire 2023 ad. 3,0%.
- Voor het aanvullend zorgaanbod: vanwege de diversiteit aan indexatie afspraken: geen indexatie op de begrotingscijfers. De kosten voor 2024 zijn minimaal gelijkgesteld aan de kosten voor 2023.

6.2 Financieel overzicht 2023/2024

In onderstaande tabel zijn de totale baten en lasten opgenomen. Ter verbetering van de leesbaarheid zijn de kosten zoals opgenomen in de begroting 2023 en de kadernotitie 2024 op de volgende wijze ingedeeld:

- Personeelskosten (vast en inhuur)
- Overheadkosten
- Overige (niet-personele) kosten t.b.v. de bedrijfsvoering van RWO
- Aanvullend zorgaanbod (subsidies en vergoedingen aan andere partijen)

Financieel overzicht (x € 1)	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten		
Bijdragen gemeenten	-5.000.432	-7.743.200
Lasten		
Personeelskosten	4.241.053	5.250.600
Overhead	391.056	1.762.300
Overige bedrijfsvoeringskosten	214.028	164.000
Subtotaal	4.846.137	7.176.900
Aanvullend zorgaanbod	2.553.430	2.502.000
Waarvan niet via RWO	-1.454.135	-
Subtotaal	1.099.295	2.502.000
Totaal lasten	5.945.432	9.678.900
Dekking uit reserve	-945.000	-1.935.700
Totaal	-	-

6.3 Bijdragen per gemeente

In onderstaande tabel zijn de ontwikkelingen opgenomen per gemeente t.o.v. de begroting 2023 (incl. programmasecretaris) en de kadernotitie 2024. De bijdragen zijn berekend op basis van de verdeelsleutels zoals opgenomen in bijlage 1.

Gemeente	Begr. 2023	Progr. secr. '23	Kadern. 2024	Bijstellingen	Begr. 2024
Bodegraven - Reeuwijk	923.223	58.206	169.208	31.357	1.181.994
Gouda	1.962.286		350.774	12.359	2.325.418
Krimpenerwaard	1.488.090		270.039	9.911	1.768.039
Waddinxveen	828.820	39.353	148.302	50.215	1.066.690
Zuidplas	1.164.591		216.678	30.092	1.411.361
Totaal	6.367.009	97.559	1.155.000	133.932	7.753.500

In onderstaande tabel zijn de bijdragen 2024 per gemeente opgenomen, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de facturatie via RWO en de facturatie door andere samenwerkingspartijen.
Het BOSD heeft eerder opdracht gegeven te onderzoeken wat een efficiënte wijze van organisatie van de financiering is voor het aanvullend zorgaanbod. Na afstemming met de lokale controllers en financials is de in dit jaarprogramma opgenomen lijn dat met ingang van 2024 de facturatie van het aanvullend zorgaanbod volledig via de RWO te laten plaatsvinden en niet meer via de lokale

gemeenten. Voor de nieuwe voorziening De Break vind nog afstemming plaats over de meest passende vorm van financiering: lokaal of regionaal.

Bijdragen per gemeenten 2024 (x € 1)	Totaal begroting	Facturatie door RWO	Overige
Bodegraven - Reeuwijk	1.181.132	1.179.629	1.502
Gouda	2.345.056	2.341.939	3.117
Krimpenerwaard	1.757.073	1.754.686	2.388
Waddinxveen	1.066.835	1.065.486	1.349
Zuidplas	1.403.404	1.401.460	1.944
Totaal bijdragen gemeenten	7.753.500	7.743.200	10.300

6.4 Afrekensystematiek

Eventuele resultaten zullen worden verrekend met de gemeenten op basis van de per deelpost gebruikte verdeelsleutels in de begroting. In bijzondere omstandigheden kan de RWO een alternatief voorstel voorleggen aan het BOSD.

De resultaatverdeling zal na afloop van het jaar wordt voorgesteld vanuit RWO, afgestemd met het regionaal overleg financials en controllers en vastgesteld door het BOSD.

Bijlage 1: Verdeelsleutels 2024

In onderstaande tabellen zijn de verdeelsleutels opgenomen cf. de definities in de samenwerkingsovereenkomsten. In de tabellen zijn de onderliggende aantallen en de berekende percentages opgenomen voor het jaar 2024.

Aantal inwoners op 1-1 jaar T-1:	Begr. 2023	%	Begr. 2024	%
Bodegraven-Reeuwijk	35.752	14,65%	36.308	14,59%
Gouda	74.095	30,36%	75.316	30,26%
Krimpenerwaard	57.062	23,38%	57.700	23,18%
Waddinxveen	31.342	12,84%	32.601	13,10%
Zuidplas	45.794	18,76%	46.981	18,87%
Totaal	244.045	100,00%	248.906	100,00%

NB: begr. 2023 = 01-01-2022; begr. 2024 = 01-01-2023

Aantal VO leerlingen per gemeente	Begr. 2023	%	Begr. 2024	%
Bodegraven-Reeuwijk	1.262	12,33%	1.283	12,31%
Gouda	3.986	38,93%	3.954	37,92%
Krimpenerwaard	2.520	24,61%	2.575	24,70%
Waddinxveen	1.287	12,57%	1.327	12,73%
Zuidplas	1.184	11,56%	1.287	12,34%
Totaal	10.239	100,00%	10.426	100,00%

NB: begr. 2023 = peildatum 1 oktober 2021; begr. 2024 = peildatum 1 oktober 2022

Aantal jongeren 0-17 jr per gemeente	Begr. 2023	%	Begr. 2024	%
Bodegraven-Reeuwijk	7.615	15,07%	7.697	14,94%
Gouda	14.374	28,45%	14.385	27,92%
Krimpenerwaard	11.527	22,81%	11.655	22,62%
Waddinxveen	6.895	13,65%	7.303	14,18%
Zuidplas	10.120	20,03%	10.477	20,34%
Totaal	50.532	100,00%	51.517	100,00%

NB: begr. 2023 = 01-01-2022; begr. 2024 = 01-01-2023

NB: voor de kosten van de Consultatie en Advies functie ten behoeve van de Sociale Teams is aangesloten bij de daarvoor geldende verdeelsleutel.